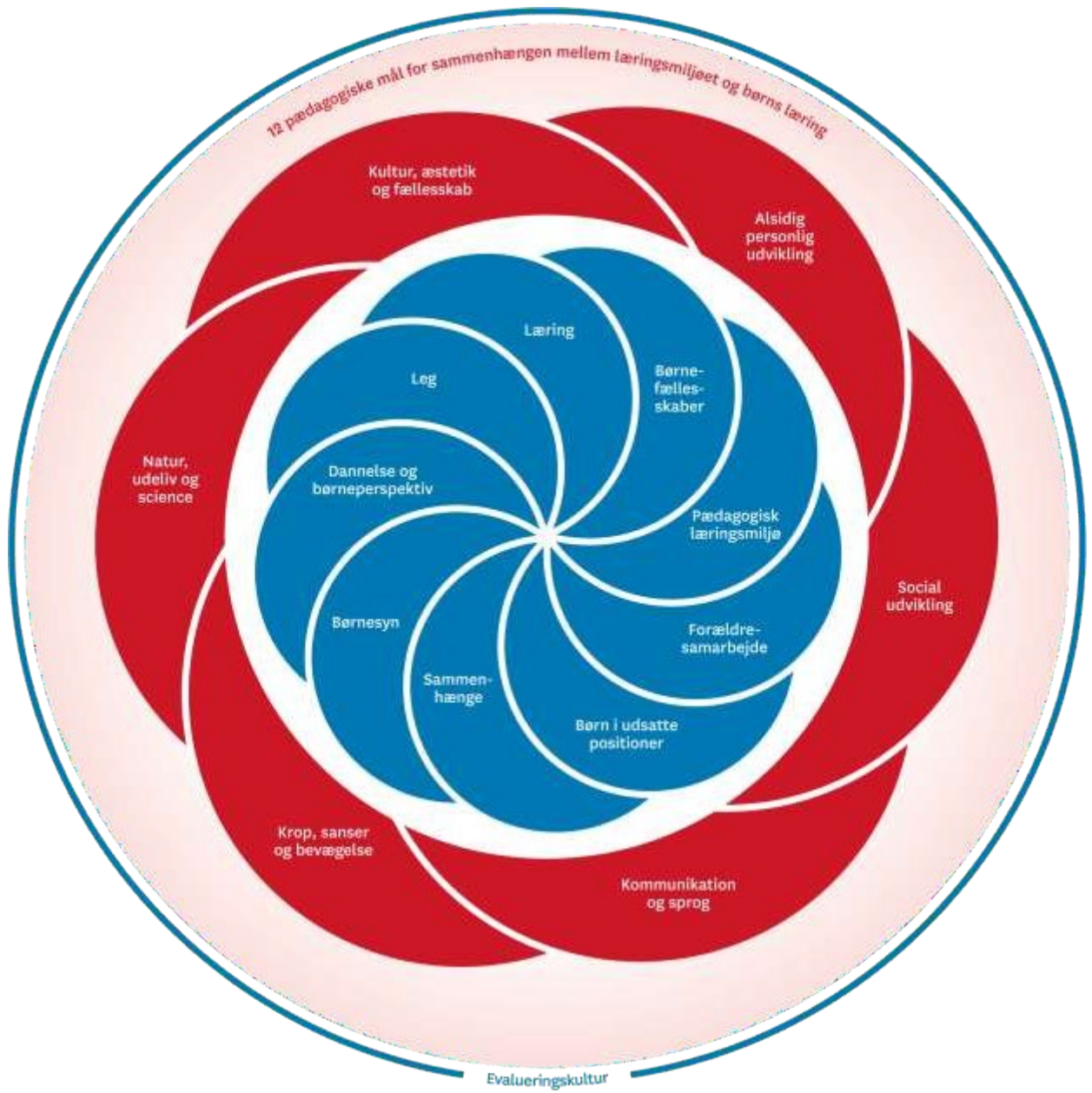

DEN STYRKEDE LÆREPLAN FOR BØRNEHAVEN OG VUGGESTUEN NORDSTJERNEN

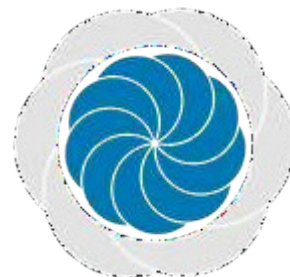
REVIDERET Februar 2024

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Pædagogisk grundlag

Alle danske Rudolf Steiner dagtilbud har fælles værdier, som bygger på Rudolf Steiners impuls og menneskesyn. Rudolf Steiner dagtilbud er dog i praksis meget forskellige i forhold til, hvordan pædagogik-ken udfoldes på stedet.

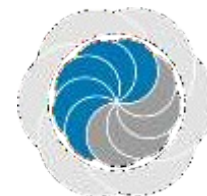
Rudolf Steiner og pædagogikken

Rudolf Steiner (1861 - 1925), videnskabsmand og filosof, født i Østrig, har givet de grundlæggende impulser til Rudolf Steiner pædagogikken.

Rudolf Steiner havde et akademisk udgangspunkt i naturvidenskab og erkendelsesteori. Derudover havde han en evne til at fornemme og beskrive oversanselige fænomener, som førte til et virke som åndsforsker. Han udgav ca. 20 bøger og over 6000 foredrag, hvor han beskrev mennesket, naturen og verden, som udover det, som kan undersøges naturvidenskabeligt, også har et åndeligt indhold. Han gav anvisninger til, hvordan andre gennem meditation og skoling kan nå til de samme åndsvidenskabelige erkendelser.

I 1907 skitserede Rudolf Steiner for første gang sine tanker om, hvordan barnet skal opdrages ud fra et spirituelt menneskebillede. Dette menneskebillede beskriver mennesket som en fysisk eksistens, der er en materiel manifestation af nogle åndelige kvaliteter, som virker skabende ind i det fysiske, og kun kan erkendes eller skues åndeligt. Rudolf Steiner beskriver, at der i alle mennesker er noget individuelt åndeligt, som har en eksistens gennem flere liv (reinkarnation). Og at hvert menneske har en overordnet udviklingsvej (karma), som virker som en rød tråd gennem hele livet. Dette spirituelle menneskebillede danner udgangspunkt for Rudolf Steiners pædagogik.

Børnesyn, dannelse og børneperspektiv - Leg, læring og børnefællesskaber

Børnesyn

I Rudolf Steiner pædagogikken ser vi det lille barn som stærkt sansende, nysgerrigt og fantasifuldt. Ethvert barn skal behandles som et unikt individ, der udvikler sig i sit eget tempo, således at barnets individuelle indre folder sig ud gennem opvæksten.

Pædagogikken bygger på den iagttagelse, at barnet frem til 7-årsalderen lærer gennem efterligning. De voksnes opgave er derfor at være efterlignelse-sværdige i alt, hvad de gør. Voksne skal tilstræbe at være autentiske og engagerede, ikke blot i kontakten til børnene, men også i deres forhold andre voksne, til ting og handlinger. Når der bages brød, så æltes dejen på et bord og der formes boller, så børnene kan følge med, deltage og efterligne arbejdet med at bage i deres leg. Når der er fri leg, beskæftiger den voksne sig med praktiske gøremål, som barnet kan efterligne eller/og indgå i såsom at feje, rydde op, reparere legetøj eller lave håndarbejde.

Vi lægger vægt på, at barnet er i en dannelsesproces, som vi skal have respekt for, når vi skaber rammerne omkring det. Barnet vil og kan selv række ud efter verden. Det lærer gennem sine sanser, hvor det smager, lugter, lytter, mærker og føler på sine omgivelser, og får derved en inderlig erfaring med alt omkring sig. Barnet øver sig i alle vågne timer på at lære at mestre bevægelse, sprog og tænkning, som danner grundlag for al senere læring.

Barnet har brug for at være i et stimulerende miljø, formet af indsigtfulde voksne mennesker, der bestræber sig på at være værdifulde og tydelige forbilleder. Derfor tilstræber vi at forme dagtilbuddets pædagogiske praksis på en sådan måde, at barnet oplever at blive inviteret ind i et anerkendende og omsorgsfuldt miljø, fyldt med impulser til udvikling og læring. Det skal kalde på barnets lyst til at udforske bevægelse på alle niveauer, til at afprøve og udvikle sit sprog, og til at lære sig at skabe indre billeder og forestillinger.

Konkret tilstræber vi at give børnene så vidde rammer for deres udforskning som muligt og foretrækker alternativer frem for et "nej". Det sanserige miljø kan både være en vippe, bygget af et bræt og en træstub, et badebassin om sommeren eller mudderleg i skoven.

Dannelse

Før barnet kan begynde at lære, skal det opleve nærvær og kontakt med voksne, som det har tillid til. Barnet har brug for at mærke de voksnes interesse og at de voksne lytter og indlever sig i dets behov. Når barnet har fået en tilknytning til de voksne og kan finde ro inde i sig selv, er det klar til at deltage i et fællesskab og lære nyt. Den tilknytning kan skabes, når pædagogerne er til stede som autentiske, tydelige mennesker, der er parate til at bruge, udtrykke og udvikle sig selv.

Når et nyt barn begynder i børnehaven eller vuggestuen, er der en fast pædagog, som følger barnet og skaber tilknytning. I vuggestuen forbliver den voksne den primære tilknytningsperson, hvorimod børnehavebarnet også bevidst søger jævnaldrende.

Oplever vi, at et barn er i udfordringer, bliver der - udover det fælles pædagogiske arbejde med problemstillingen - en pædagog knyttet til barnet.

Social dannelse sker gennem vores samværskultur, hvor alle deltager i og har betydning for fællesskabet. I garderoben og ved måltider lærer børnene at tage hensyn og vente på hinanden. I daglige sanglege lærer barnet både at være i centrum, og at lade andre være midtpunkt. I børnenes frie leg oplever de at skabe i fællesskab, og at der i fællesskabet er plads til den enkelte. Allerede i vuggestuen sker den sociale dannelse ved at børnene lærer at deles om både legetøjet og de voksne.

Gennem venskaber og konflikter lærer børnene sig selv og de andre at kende, og at sætte grænser og samarbejde.

Kulturel dannelse sker gennem den måde hverdagslivet formes på og gennem de ting, handlinger og holdninger, som barnet omgives af. Vi lægger vægt på, at børnene er i en smuk æstetisk ramme; fx at bordet, vi spiser ved, er indbydende dækket med blomster, levende lys og opdækning foran hver plads, så barnet kan se, at lige her skal jeg sidde og spise. Rim og remser, sange, eventyrfortælling og årstidsfester henter kulturelt indhold ind i hverdagen med glæde og fantasi. Desuden lægger vi vægt på, at børnene lærer at holde af og føle respekt for naturen.

Moralsk dannelse sker i den daglige omgang med hinanden. Vi forventer, at alle behandler hinanden og tingene omkring os respektfuldt. Vi viser børnene, at der findes værdier, som det er værd at værne om. Vi drager omsorg for hinanden og forsøger at rumme børnenes individuelle følelser i fællesskabet. Børnene hører hver dag fortællinger og oplever handlemåder, som inspirerer til at forstå verdens mangfoldighed og viser veje til at handle i livet.

Social, kulturel og moralsk dannelse handler om at lære respekt for sig selv, andre samt omgivelserne. Det ser vi som grundlæggende for at kunne agere som individ i et demokratisk samfund.

Således er vi særligt opmærksomme på ikke at skælde ud, men favne børnene - også, når det gør noget uhensigtsmæssigt. Derved anerkender vi, at vi allesammen er i en læreproces, hvor der naturligt forekommer uhensigtsmæssigt adfærd.

Læringsmiljø

Når barnet føler sig trygt, vil det typisk åbne sig for nye indtryk og have lyst til at lege og lære. Et sundt og stimulerende læringsmiljø er karakteriseret ved, at barnet oplever nærvær, ro og sjælelig varme, glæde, begejstring og humor.

Barnet har brug for en overskuelig hverdag, som det kan orientere sig i. I et Rudolf Steiner dagtilbud er hele dagen formet i en fast rytme, som veksler mellem voksenstyrede fælles aktiviteter og fri leg. Ugen forløber i en

struktur, som gør dagene genkendelige for børnene. Årstiderne markeres med bestemte aktiviteter, pynt, farver og fester. Meningen med strukturen er at give barnet mulighed for at opleve verden omkring sig som genkendelig og meningsfuld.

Barnet lærer gennem alt, hvad det møder, derfor skaber vi omgivelser og handlinger omkring barnet, som understøtter dets sanselige, kognitive, emotionelle og sociale udvikling:

Barnet stimuleres sanseligt og kognitivt ved at være i omgivelser, der er harmoniske og ved at møde materialer af god kvalitet, typisk naturmaterialer, som dufter, smager og føles forskelligt. I fælles aktiviteter som eventyrfortælling og sangleg stimuleres barnets forestillingsevne og indre billeddannelse.

Arbejdet frem til årstidsfester giver barnet sanselige erfaringer med og begreber for fx "høst", når det er med til at høste korn, kværne mel, bage brød eller kerne smør, som på festdagen indtages i fællesskab. De fysiske aktiviteter understøttes af sange, rim og remser, som giver ord og begreber på fx "høst". Sammenhængen mellem fysiske aktiviteter, fortælling og udtryksformer som fx tegning og maling gør, at barnet danner begreber ud fra de sanselige oplevelser og indre billeder.

I vuggestuen er årstidsfesterne tilpasset alderen - der lægges dog mindst lige så meget vægt på at **inddrage**

Barnet stimuleres emotionelt ved at lege med andre børn og ved samvær med pædagogerne. Det får mulighed for at udvikle empati, når det oplever, hvordan alle hjælper hinanden, venter på hinanden og accepterer hinandens forskelligheder. Barnets tætte relationer til pædagogerne udvikles og plejes gennem fælles aktiviteter som det fælles måltid og den daglige fortælling, og gennem mere individuel kontakt fx i garderoben, ved madlavning, på gåture og når det lille barn skal have omsorg og pleje.

Særligt for vuggestuen er det, at børnene pusles og puttes til middagsøvn. Dette har en central rolle i forhold til både tilknytning og barnets emotionelle stimulering. Dette er vi meget opmærksomme på og plejer og støtter særligt igennem babymassage med olie.

Leg

Legen er barndommens sprog. Den fantasifulde leg skabes ud fra det, der er for hånden i kombination med oplevelser, barnet har haft. I legen lever barnet det, som det møder omkring sig ved at efterligne og afprøve.

Jo simple barnets legetøj er, jo bedre kan det udvikle sin fantasi; dukken skal både kunne være glad og ked af det, klodserne skal både kunne bruges til at bygge et slot og gøre det ud for tilskuere omkring en racerbane. I legen øver barnet sig hele tiden. Og i legen bearbejder barnet sine oplevelser og erfarer, at det er muligt at bruge sin fantasi til - sammen med andre børn - at skabe et fælles univers, hvis rammer alle må indordne sig under og bidrage til. I den frie leg kan børnene lege alene eller med hinanden. Det vigtige er, at fantasien udfoldes og roller og begreber prøves af. Det bidrager til at skabe en social fleksibilitet i barnets indre. Den frie

leg danner derfor udgangspunkt for barnets individuelle, sociale og demokratiske dannelse.

Vi lægger vægt på, at der er god tid til at lege, og at alle leger på mange måder. I dagtilbuddet skal der være plads til hurtigt løb, stille madlavningsleg i sandkassen, koncentreret opbygning af hule, omsorgsfuld pleje af dukken, voldsom kamp mod dragen osv. Vi opfordrer og inspirerer børnene til at lege med forskellige børn og at prøve forskellige roller i legene. Når vi er indenfor, deler vi derfor som regel rummene op i forskellige områder. Udenfor deler vi ofte børnegruppen op i mindre grupper, som leger i hhv. vores to haver eller indenfor.

Mens børnene leger, er pædagogerne optaget af hverdagens gøremål. De laver noget, der skal bruges i dagtilbuddet, og som børnene kan efterligne i leg eller deltage i som fx madlavning, ordne vasketøj, lave bål eller reparere legetøj. Samtidig er pædagogerne til stede og kan understøtte, gribe ind eller stimulere, når det er relevant.

I vuggestuen har det helt lille barn naturligvis mere brug for den voksnes nærhed under legen.

Pædagogernes praktiske og fælles pædagogiske aktiviteter, fx ture i naturen, oprydning og historiefortælling bidrager til, at børnene får et fælles udgangspunkt, som de kan spejle og forvandle i legen. Det gør det lettere for dem at finde sammen om fælles leg.

Læring

I Rudolf Steiner pædagogikken lægger vi vægt på, at barnet trygt kan udfolde sig. Det gør barnet først og fremmest i legen og ved at blive mødt af tydelige, nærværende og omsorgsfulde pædagoger, som det kan efterligne. Derfor skal pædagogen være et forbillede i alt, hvad han eller hun gør fra modtagelsen af forældre og barn om morgenen til oprydning før lukketid.

Barnet vil gennem sin tid i dagtilbuddet lære at blive selvhjulpnen ved fx af- og påklædning. Det vil lære sin krop at kende og udvikle sin grov- og finmotorik gennem alle dagens aktiviteter. I dagtilbuddet ønsker vi at bruge omgivelserne på mangfoldig vis: ved at løbe i sand, klatre i træer, grave huller, save brænde, lytte til fuglene, undersøge dyrespor osv. skærpes børnenes opmærksomhed og motorik.

Forudsætningen for, at det unge og voksne menneske kan tænke og agere kreativt og innovativt er, at det som barn stimuleres til at udvikle en rig indre billedverden. I en verden, hvor billedmedier fylder meget, møder barnet konstant færdige ydre billeder, som ikke stimulerer dets egen indre billeddannende aktivitet. Vi forsøger, særligt gennem fortælling og eventyr, at vise arketyperiske kvaliteter, som kan inspirere børnene til at bruge deres fantasi og danne deres egne billeder. Ligesom børnene, uanset køn, deltager på lige fod i alle aktiviteter, og alle prøver rollerne som prinsesse, ridder eller heks. Ligeledes understøtter vores enkle og fleksibelt anvendelige legesager barnets kreative kræfter og fantasi.

Vi søger at udvikle barnets følelsesliv ved at understøtte det i at lytte til og udtrykke sig selv. Barnet udvikler sit sprog gennem samtale og fortælling, fri leg, sange, rim og remser. Barnet udvikler sine fysiske kompetencer gennem

daglige gøremål som at tegne og male, feje, skrælle gulerødder, slæbe brænde. Op til årstidsfesterne deltager barnet i forberedelserne, hvor der fx til påskefesten skal sys kyllinger, og til lanternefesten skal laves lygter til levende lys. Barnet lærer ved at prøve, fejle og prøve igen, indtil det lykkes. Pædagogen skal støtte barnet i at komme igennem processen, såvel ved at lære det håndværket som ved at træne tålmodighed, ihærdighed og fordybelse.

Børnefællesskaber

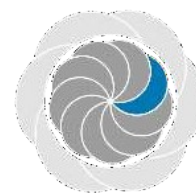
Det er eksistentielt vigtigt, at barnet føler sig som en del af et fællesskab. Fra fødslen sker tilknytningen til forældrene og den nære familie. Når barnet begynder i dagtilbud, skal det føle sig som en del af fællesskabet dér. Basis herfor er, at barnet føler trykthed ved pædagogerne og at det føler sig set og anerkendt, som den det er.

Børnenes fællesskab udvikles gennem leg, fælles aktiviteter og en oplevelse af at være i og bidrage til fællesskabet. I legen lærer børnene deres egne grænser og behov at kende, de afprøver forskellige roller og lærer af hinanden. Igennem aktiviteter som sangleg, dukketeater og årstidsfester får børnene en fælles fortælling, som bidrager til oplevelsen af at være del af fællesskabet. Gennem disse aktiviteter lærer børnene desuden som gruppe at vente og at lytte til og lade sig inspirere af hinanden og pædagogerne. Alle hverdagens gentagne aktiviteter som måltider, af-og påklædning og ture ud af huset er med til at styrke oplevelsen af at være en gruppe, der venter på og tager hensyn til hinanden. Vi lægger meget vægt på, at de store børn hjælper de små, f.eks i garderoben og ved måltiderne. En skiftende lille gruppe af store børn dækker til daglig bord til resten af børnehaven.

Pædagogens opgave er at sikre, at alle børn er en del af fællesskabet og at være opmærksom på, at det er muligt at tage del på forskellige måder. Der vil i mange børnegrupper være børn med særlige udfordringer og behov, det kan styrke de andre børns kompetencer i forhold til at rumme forskellighed.

En forudsætning for, at barnet kan føle sig som en del af fællesskabet er, at det faktisk er til stede. Børn, som jævnligt er væk eller først kommer, når dagen er i gang, kommer let på overarbejde, når de skal finde ind i børne-fællesskabet og hverdagens rytme. Dog kan særligt det lille barn have brug for en fridag.

De daglige strukturerede fælles aktiviteter i Rudolf Steiner dagtilbuddet gør det naturligt, at alle deltager i og bidrager til fællesskabet. Det betyder, at det barn, der har svært ved at deltage i fx en maleaktivitet eller fælles gåtur, vil blive hjulpet til at komme ind i fællesskabet. Jo ældre barnet er, jo større forventninger kan pædagogerne have til, at barnet kan mærke og forholde sig til egne og andres behov og til, at det kan bidrage til fællesskabet.

Det primære i børns trivsel er tilknytning. Vi i Nordstjernen sørger for at være voksne nok til børnene. Vi har pædagoger til stede i hele åbningstiden. Vi opdeler børnene i mindre grupper noget af tiden for at give alle børn mulighed for tættere kontakt med en voksen. Alle i huset bestræber sig på at være nærværende og tydelige, så børnene ved hvem vi er og hvor de har os. Det skaber tryghed og tilknytning. Når vi har etableret denne tilknytning, kan børnene begynde at lære, udvikle sig og dannes.

I Nordstjernen er dagene bygget rytmisk op med en vekselvirkning mellem voksenstyrede aktiviteter og fri leg. Denne vekselvirkning virker for børnene som en ind- og udånding: under de voksenstyrede aktiviteter øver børnene sig og tager imod (indånding) og i den fri leg engagerer børnene sig i selvvalgte aktiviteter og bearbejder deres indtryk (udånding). Vi har en dagsrytme, ugerytme og en måneds-/årsrytme. Det er vores overbevisning, at en tydelig og harmonisk rytme giver børnene muligheden for at mestre deres liv: de kan hurtigt blive fortrolige med formen og er så fri til at koncentrere sig om indholdet. Hvis man ikke ved, hvordan dagen ser ud, kan det skabe ængsteligthed hos de små børn. Det er vores erfaring, at børn hurtigt falder til i vores hus, fordi rytmen er bærende. Når man er i trivsel, har man kræfter til rådighed til at bygge videre på sin udvikling.

I vuggestuen har vi en fast dagsrytme. Der er 3 voksenstyrede samlinger hver dag: sangleg med formiddagsmad, frokost og eftermiddagsmad. Vores samlinger varer omkring 15 minutter. Vi forventer at børn fra 1 til 3-årsalderen kan holde fokus i 10 til 15 minutter, så vi sætter tidsrammen derefter, hvor de øver sig i at være med. Uge- og årsrytmen bliver belyst i den mad vi spiser, de sange vi synger samt i årstidspynten, der er i rummet. Om formiddagen leger børnene ude i haven og om eftermiddagen inde på stuen. Vuggestuebørn er meget optaget af at lære at gå, tale og at blive selvhjulpne. Vi har en ukompliceret og tydelig dag, så de kan bruge tid på disse ting. Vi lærer at være her på jorden, helt fra at lære at spise, sove, gå og tale til at begynde at få venner og lege med andre. Vores dag er indrettet efter disse behov.

I børnehaven er rytmen mere udviklet, hvor dagsrytmen varierer lidt efter ugens dag. Vi har forskellige aktiviteter hver dag:

Mandag - eurytmi (bevægelsesfag for de største børn)

Tirsdag - akvarelmalning for de store

Onsdag - Bagning

Torsdag - skovtur for de store børn - akvarelmalning for de små

Fredag - bål og Kongeklub (fra januar til juni)

Fælles for alle ugens dage er, at der er voksenstyrede aktiviteter 3 gange om dagen: morgensamling, frokost med eventyr, og eftermiddagsmad. Samlingerne danner rammen omkring mange forskellige læringsrum.

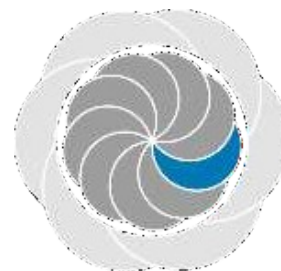
Ved måltiderne er allerede borddækningen en logistisk opgave, hvor de store børn dækker bord for resten af børnehaven. Ved måltidet øver børnene at lytte til andre, selv at være midtpunkt og at tage imod fælles beskeder. Til vores daglige sangleg øves både bl.a. sprog, fin- og grovmotorik, rytmesans og sang. Ved eventyrfortællingen lærer børnene bl.a. at styre borddukkerne for så selv at spille eventyret

med fordelte roller. Indimellem samlingerne er der fri leg, og sidst på eftermiddagen er der ofte kreative tilbud. Den fri leg er i sig selv et stort læringsrum, hvor barnet både udvikler sin motorik igennem bl.a. klatring, løb m.m., men også lærer at følelsesregulere sig selv ved at møde andre børns viljer og indgå i forhandling. Ved vores faste aktiviteter: malning, bagning og eurytmi inviteres børnene i det mere definerede læringsrum, hvor der udover mulighed for kreativ udfoldelse også er en tydelig opgave. Ved skovturen iagttager og udforsker vi naturen.

Der er en vekselvirkning imellem det, man skal og det, man vil. Det, som den voksne inspirerer til i de vokseninitierede aktiviteter og det, som kommer indefra barnet selv. Denne vekselvirkning skaber en god dynamik: den forankrer børnene i fællesskabet og inspirerer deres leg. En del af vores rytme er også, at vi deler os i aldersbestemte grupper: markmus (de yngste) og skovtrolde (de ældste). Dette giver plads til at målrette aktiviteter til en bestemt aldersgruppe. Alt efter behov deler vi også børnene på tværs - dette for at give mulighed for nye legerelationer.

Den rytmiske opbygning af dagen, ugen, måneden og året giver børnene den tryghed og mulighed for øvelse, som er en væsentlig betingelse for de mange læreprocesser. Personalet er bevidst om læringsrummene, respekterer børnenes forskellighed og understøtter læreprocesserne med deres nærvær og tydelighed - lige fra at "hoppe godmorgen", over sangleg i rundkredsen, forhandlingen i den fri leg, opmærksomheden under eventyrfortællingen, de motoriske udfordringer i både leg og kreative sysler til at hoppe "farvel-og-tak-for-i-dag" med en af pædagogerne.

Samarbejde med forældre om børns læring

I Nordstjernen starter vores samarbejde med hjemmet, inden barnet starter hos os. Vi holder et grundigt opstartsmøde med forældrene, hvor vi hører om barnet og dets opvækst, fortæller om vores pædagogik og afstemmer forventningerne til samarbejdet.

Vores pædagogik samt diverse praktiske informationer er også sammenfattet i en lille håndbog til forældrene.

Til opstartsmøde lægger vi en plan for den første uge. En af pædagogerne er tilknyttet det nye barn og dets forældre og følger familien igennem opstartsprocessen. Mor eller far følges i børnehaven sammen med barnet i de første 3 dage; først i en times tid, så frem til spisning. På tredjedagen går mor/far en tur på en halv time. På fjerdedagen kan de fleste børn sige farvel til deres mor/far og bliver hentet igen inden frokost. På den 5. dag hentes barnet efter frokost. Vi anbefaler, at barnet hentes tidligt i dets anden uge i institutionen. Undervejs fortæller pædagogen om stedets pædagogik. På denne måde oplever forældrene dagligdagen i børnehaven, hvilket skaber tryghed og tillid - to væsentlige faktorer i det gensidige samarbejde.

I vuggestuen tager opstartsprocessen selvfølgelig længere tid.

Vi afholder 2 forældremøder om året, hvor vi vælger temaer ud fra det, som rører sig i hhv. vuggestuen/børnehaven og forældregruppen. Her formidler vi også vores pædagogik. Det er vigtigt for os, at dette sker i samtale med forældregruppen, hvor forældrenes spørgsmål står i forgrunden. Samtidigt lærer

forældrene hinanden at kende, hvilket er væsentligt for forældrefællesskabet, forældrenes trivsel i Nordstjernen og dermed for børnene.

Vi har både forældresamtaler med hvert forældrepar en gang om året samt 3 måneder efter barnets opstart. Også undervejs lægger vi vægt på en let, god og åben kommunikation med forældrene. Forældrene er altid velkomne til at ringe eller maile til lederen eller/og bede om et møde. Det samme gør vi, når der er behov for det. I dagtilbuddet er vi så heldige at se forældrene både om morgenen og om eftermiddagen. Denne mulighed bruger vi gerne til at videregive informationer, fortælle lidt om dagen eller svare på spørgsmål - er der anledning til en længere samtale, aftaler vi et tidspunkt. Vi er opmærksomme på ikke at tale om børnene i deres påhør - samt at personalet selvfølgelig har fokus på børnene.

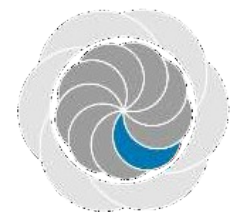
To gange årligt organiserer bestyrelsen en arbejdslørdag, hvor forældrene, børnene og pædagogerne mødes for at vedligeholde og forskønne vores lokaler og haver.

Forældrene deltager også i 4 af de 9 årlige årstidsfester i Nordstjernen, hvor vi deler deres medbragte mad. Her oplever forældrene livet i børnehaven; f.eks. fremfører børnene deres krybbespil til julefesten. Til lanternefesten går vi med børnenes hjemmelavede lanterner, til majfesten danser og synger vi om majstangen og til sommerfesten danser vi folkedans.

Nyhedsbrevet Nyt fra Nordstjernen udkommer ca. en gang om måneden med både praktisk information samt pædagogisk indhold og fotos af livet i børnehaven og vuggestuen.

Nyt fra Nordstjernen er således også en del af vores dokumentation af den pædagogiske praksis.

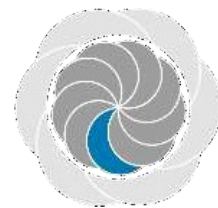
Børn i udsatte positioner

Vi i Nordstjernen bestræber os på at være rummelige overfor børnene med alle deres forskelligheder. Vi har jævnligt børn, som er i udfordringer, enten grundet en diagnose eller familiære forhold m.m. Her differentierer vi vores pædagogiske tilbud således, så barnet får den størst mulige deltagelsesmulighed. Således giver vi mulighed for at deltage i fællesaktiviteter i det omfang, barnet kan. Vi tilknytter en af pædagogerne, så vi i en periode kan give barnet den bedst mulige hjælp til at føle sig tryk og være del af fællesskabet. Igennem vores differentierende og dermed inkluderende handlinger lærer vi børnene at være rummelige - og at retfærdighed ikke altid er, at alle får det samme.

Er et barn i udfordringer, går vi i tæt samarbejde med forældrene. Derudover har vi i flere forløb haft et godt samarbejde med den tværfaglige support, som i perioder har stillet støttepædagoger til rådighed. I disse forløb med PPR og støttepædagogerne har vi fået konkrete redskaber, som vi har indarbejdet i vores handleplaner.

Sammenhæng til børnehaveklassen

Hvert år er der en gruppe børn, som starter i skole. I februar måned begynder vi at forberede børnene på deres nye skoleliv: Kongeklubben begynder at arbejde. De kommende skolebørn kalder vi for kongebørnene. I kongeklubben forbereder vi det eventyr med borddukke, som skolebørnene kommer til at fremføre for forældrene til sommerfesten. En gang om ugen samles kongeklubben for at fremstille dukkerne, lave scenografien og lære eventyret: der filtes, sys, snittes, klippes og klistres i en times tid. Arbejdet i kongeklubben er tilpasset de store børns koncentrationsevne, finmotoriske formåen samt evne til at arbejde på en opgave, som ikke bliver færdig første gang. Samtidigt taler vi om skolen, som begynder at fylde meget i børnenes bevidsthed. Således bygger vi bro mellem børnehavelivet og skolen.

Om foråret inden skolestart tager vi også på særlige ture for Kongeklubben, hvor vi f.eks. besøger museer, virksomheder i nærmiljøet eller laver særlige aktiviteter, som er tilpasset de snarlige skolebørn.

Vores familier vælger mange forskellige skoler; besøgsdage til skoler er således noget, forældrene selv står for. Dog taler vi til forældresamtalen i januar måned om de forskellige skoletilbud i forhold til det enkelte barn.

Efter hver sommerferie er der en ny dynamik i børnegruppen. Nogle nye børn skal finde ud af at være "de store" i børnehaven. Det tager tid for børnene at finde ud af *hvem er jeg og hvem er vi* i denne nye konstellation, og vi pædagoger ved, at der altid er lidt tumult i børnegruppen i de første 10 uger efter sommerferien. Så falder der ro på, og vi går et spændende efterår i møde med de velkendte fester og den varme juletid.

Inddragelse af lokalsamfundet

Vi tager tit på små gåture rundt i området, hvor der er mange beboerhaver med større fællesarealer og små legepladser. En gang imellem er vi også på besøg i Byens Skole, hvor vi får lov at løbe og klatre i deres skolegård. Ved siden af er der en børnehave, som har kaniner - dem er vi også glade for.

Sidste år begyndte vi på et samarbejde med Højdevangs Plejehjem. Af og til får vi besøg af en af beboerne sammen med deres personale. Planen er, at vi også tager på besøg på plejehjemmet og leger i deres have.

Særlig glade er børnene for Kenneth, Mugge og Jan, som er beboelsens gårdmænd. Vi får ofte lov at sidde i deres "traktor", hyggesnakke med mændene og følge deres arbejde.

Vi er en bybørnehave. En stor del af vores børn bor i lejligheder i Valby og på Vesterbro. Vi har oftest en forældregruppe, der hyppigt bruger byens tilbud af museer og kulturelle begivenheder. Vores ture ud af huset bliver brugt til at skabe en modpol til bylivet. Vi tager ud i naturen. Vi tager oftest til Dyrehaven, hvor vi kan følge årets gang på første hånd: vi mærker varme, kulde, regn, sne, mudder...vi ser naturen spire, vokse og visne og så komme igen. Vi ser dyr og små kryb, og vi bruger alle vores sanser for at blive et med naturen.

Ved høsttid tager vi på en bondegårdstur til Stevns.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

De voksne i Nordstjernen tager ansvar for, at børnenes miljø er så hensigtsmæssigt for dem som muligt. Dette gør vi på forskellige måder. Til dels er det de fysiske rammer, men også de sjælelige.

Vi har indrettet de fysiske rammer på en æstetisk måde, hvor farver på væggene er nøje udvalgt til at skabe harmoni. Vi bruger møbler i naturmaterialer, som er i børnestørrelse, og vi har en belysning som er mild for børnenes øjne. Vi placerer legetøj i børnehøjde, så de selv kan tage det de vil bruge, og alt legetøj har sin egen plads. Vi pynter på stuerne med blomster i vindueskarmene og med årstidsborde, som spejler årets gang. Vi er meget betænksomme i forhold til at holde rene linjer, at der ikke er for mange ting, som roder. Alt dette skaber et fysisk børnemiljø, som er behageligt, æstetisk og overskueligt for børnene.

Vores haver er indrettet således, så vores børn føler, at de går ud i det grønne. Samtidigt prøver vi at skabe rum for alsidig motorisk udfoldelse og har installeret klatrereb, hængekøjer, redegynge samt en høj med rutsjebane. Der er både brædder, kævler og store grene, som børnene kan bygge med.

Vi skaber et sjæleligt rart miljø for vores børn. Vi har mange voksne, så det er muligt at få hjælp når man behøver det. Vi er til stede for at hjælpe når der opstår konflikter. Vi lægger vægt på en fællesskabsånd i huset. For eksempel synger vi alle børnenes navne hver dag og lægger mærke til dem, der ikke er der. Vi sender varme tanker til dem, der er syge. Vi har mange fælles oplevelser i løbet af årets gang, som styrker vores fællesskab, så som festerne og skovturene. Dette er vigtigt for at børnene kan have et stærkt tilhørsforhold til det sted, de bruger mange timer i.

Vi deler børnehavebørnene ofte i to grupper, så aktiviteter kan blive målrettet til deres aldersgruppe. Dette skaber et børnemiljø, hvor der er fokus på det man kan, med mål som er opnåelige. Dette giver en større følelse af succes og styrker børnenes selvtillid.

Det er vores overbevisning, at vi voksne viser vej, fordi børnene spejler sig i vores handlinger og helt ind i vores sjælestemninger. Derfor bestræber vi os på at værne om vores fysiske miljø samt værne om, at børnehaven er et rart sted at være.

Vi arbejder med børnenes perspektiver ved at observere, hvordan børnene bruger rummene og legetøjet. Vi havde f.eks. en dukkekrog med et fint lille bord og en kurvefletsofa og stol. Men det blev ikke brugt, da det, børnene på det tidspunkt ville, var at bygge busser, rumskibe eller slotte ud af møblerne. Den lille sofa kunne ikke forvandles uden at det blev farligt. Vi har så købt nye møbler, som kan bruges på mange forskellige måder samt et mere indbydende køkken. Lige pludselig er dukkekrogen meget brugt igen, både som et hjem, hvor man sover og laver mad, men også som tog, bil, og jorden-er-giftig bane.

De seks læreplanstemaer

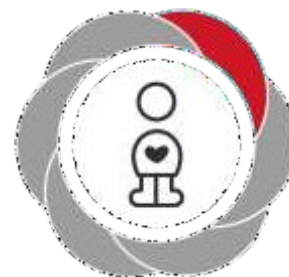
Der er 6 læreplanstemaer er: Alsidig personlig udvikling, social udvikling, Kommunikation og sprog, Krop, sanser & bevægelse, Natur, udeliv & science, og til sidst Kultur, æstetik og fællesskab. Temaerne kan ikke ses som separate, men snarere i sammenhæng og i samspil med hinanden.

Gennem vores rytmer og aktiviteter i vuggestuen og i børnehaven kommer vi rundt om alle temaerne i løbet af dage, uger og på årsplan. Vores årstidsfester kan ses som centrale i dette arbejde, hvor der bliver brugt tid på at bygge den op med sang, kreative forberedelser, at afholde selve festen hvor alle sanser er involveret, og også den efterklang der er efter festen. For eksempel, rummer en fest som Høstfesten alle 6 læreplanstemaer på en gang.

Hverdagens gøremål er store læringsrum, hvor man kommer ind over mindst fire læreplanstemaer på en gang. Således skal børnene i garderoben finde deres egen plads og tøj (personlig udvikling). Børnene øver sig i at tage tøj på (krop og bevægelse), samtidigt med at f.eks begrebet tøj kan dække over specifikke begreber som jakke, sko, hue... (kommunikation og sprog). Børnene skal lære at vente på, at alle er færdige (social udvikling). Denne sammenhæng kan også ses i de fleste af vores aktiviteter, hvor barnet ofte skal forholde sig til egne gøremål i en fælles kontekst, hvor der skall kommunikeres, vurderes og prioriteres.

Vores stærke fællesskab er bærende for vores kultur. Vi er nysgerrige på hinanden, nye mennesker og aktiviteter og vi har mod på livet, når vi får udfordringer, som vi kan mestre. Dette kan lade sig gøre, fordi de voksne tager ansvar for relationerne og stemningen i huset samt stiller krav, som er differentierede individuelt samt efter alderstrin.

Alsidig personlig udvikling

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver

Børnehaven:

I vores børnehave er det sociale fællesskab med til at styrke barnets alsidige udvikling. Vi har en rytme, hvor barnet øver sig i at modtage og at give, se andre og blive set. For eksempel, er der aktiviteter, som er voksenstyrede som morgen samling/sangleg, eventyrfortælling, maling, og bagning. Her lærer barnet at lytte, at følge beskeder og at efterligne. Barnet kan blive tilbudt at være i fokus i fællesskabet ved at have en rolle i en sangleg, eller være den, som f.eks deler frugt ud. Samtidigt, øver de andre sig i at holde sig tilbage og vente på deres tur. Sammen deler vi glæden ved at synge og bevæge os, og glæden ved at være kreative.

En del af rytmen er også at vi deler os i mindre, alderssvarende grupper: Markmus og Skovtrolde i børnehaven. Med mindre grupper er der større rum til at udfolde sig individuelt, og det er nemmere at få voksen kontakt. Der er også bedre plads til fri leg.

Den fri leg er et afgørende udviklingsrum for barnet. I legen forhandles der, barnet lærer at indgå kompromiser, at dele samt acceptere forskellighed. Disse erfaringer bidrager i høj grad til barnets alsidige udvikling. Den fri leg er et bærende element i børnehaven. En del af fri leg er at lære konflikthåndtering. Børnene får lov til øve sig i at være selvstændige, at stå på egne ben. Opstår der en konflikt, handler de voksne på forskellige måder. I starten, vil den voksne observere konflikten for at se, om børnene selv kan løse den. Hvis ikke, nærmer den voksne sig og hjælper med at løse konflikten.

Barn 1 "jeg må ikke være med i legen "

Voksen til barn 2 " hvad er det i leger? "

Barn 2 " vi leger far, mor børn, og barn 1 vil være mor, men det er jeg"

Voksen til barn 2 " hvad kan barn 1 så være? "

Barn 2 " vi mangler en baby og en storebror"

Voksen til barn 1 " vil du være baby eller storebror? "

Barn 1 " ja! Baby"

Er det en konflikt med en 3-årig eller yngre, ville vi hurtigere hjælpe, da små børn endnu ikke har opbygget helt så mange sproglige kompetencer. Vi vælger enten at aflede/tage barnet væk fra konflikten for at få en rolig snak alt imens de bliver trøstet.

Vuggestuen

I vuggestuen har vi særlig fokus på tryghed, nærvær og genkendelighed. Vi har en lille gruppe med 12 til 13 børn og det giver plads til, at det lille barn kan udvikle sig i rolige og trygge rammer. Små børn er meget optaget af de basale motoriske færdigheder som at kravle, gå og klatre. Dette understøtter vi og giver tid til. Til formålet har vi købt en lille indendørs klatrestativ samt bygger tit små forhindringsbaner og huler.

Vi har en god personalenormering med 4 voksne og 13 børn.

Fødselsdage

I Nordstjernen har børnenes fødselsdage en særlig plads. Denne dag kommer forældrene ved middagstid og tager plads ved siden af fødselsdagsbarnet, som sidder i kongestolen med krone og kappe på. Der er dækket et særligt fødselsdagsbord med krystaller, silketørklæder, lys og gaver.

Alle andre børn sidder spændt og deltager i fejringen. Pædagogen fortæller et særligt fødselsdageventyr, hvor der fortælles om fødselarens liv - barnets første ord, yndlingsbamse, en særlig måde at kravle på, en særlig hændelse...så synger de andre børn for fødselaren og der pakkes gaver op. Denne dag er der et barn, som er i centrum og oplever at blive fejret af hele børnehaven. Ved fødselsdagene styrkes selvværdet samt de sociale bånd mellem alle børn og voksne i børnehaven.

I vuggestuen fejres barnets 2 års fødselsdag - uden forældre. Barnet deler en lille snack ud, som de har med hjemmefra. Der synges fødselsdagssang og barnet får en gave.

Social udvikling

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Børnehaven

I omgivelser, hvor børn føler sig trygge og respekterede, vil en udvikling af deres sociale kompetencer være en naturlig del af deres hverdag igennem leg og samvær med andre børn og voksne. I Nordstjernen har vi en fast rytme, der giver børnene tryghed. De voksne bestræber sig på at have en tydelig og kærlig tilgang til børnene, hvilket er afgørende for, at børnene føler sig set. Sociale kompetencer er for eksempel evnen til at udtrykke følelser, se og forstå andres behov, vide, hvordan man handler i forskellige situationer, indgå i venskaber og relationer til andre børn.

Det er de voksne der viser vej ved at være efterligningsværdige. En af de færdigheder, som børnene i Nordstjernen tilegner sig, er på den ene side evnen til at komme til ro, når det kræves - og at udfolde sig der, hvor der er rum til det. Vi laver forskel på indendørs- og udendørslege for at lære at begå sig forskellige steder.

Dog har vi indrettet et pudrum, hvor børnene også kan boltre sig indendørs.

Når vi tager offentlig transport, taler vi med små stemmer og sidder på vores pladser for ikke at genere andre passagerer.

Vi fremelsker, at alle kan være med i andre lege. Dog er der undtagelser, når vi ser, at det er vigtigt for et barn at

lege alene en stund - eller for at værne om en særlig leg eller en børnekonstellation. Det er et meget subtilt og følsomt område, hvor der kan ikke findes faste regler. Det er under alle omstændigheder væsentligt, at vi voksne hjælper barnet med at finde alternativer.

Vi prøver så vidt som muligt at forvandle praktiske gøremål til et sociale øvefelt. Således synger vi en rydde-op-sang og hjælpes ad med at rydde legetøjet op, de store børn dækker frokostbord for de små m.m.

Vuggestuen

Vuggestuebørn er i gang med at tilegne sig sprog, og kan således ofte ikke bruge sproget for at løse konflikter, eller for at invitere til leg. Det gør at vuggestuebørn er mere tilbøjelige til at slå eller bide. Det er den voksnes opgave i vuggestuen at meget blidt og roligt vise alternative handlinger. For eksempel at æ med hånden i stedet for at slå. Ser vi et barn der vil slå kan vi vælge at tage barnet væk fra situationen og tilbyde en anden leg. Aldersgruppen spreder ret vidt, fra 1 år til 3 år. De lidt større børn har brug for lidt mere stimuli end de yngste, og de bliver tilbudt at komme på besøg i børnehaven en gang imellem, eller at komme ud i haven med børnehavebørnene. En gang om ugen, når vi har markmusdag i børnehaven, går en gruppe af vuggestuebørn over til sangleg i børnehaven. Det styrker forbindelsen mellem de to grupper. Som et nyt tiltag motiverer vi de store børn til at hjælpe de små, hvilket vi har stor succes med.

Særligt legetiltag i børnehaven

Vi har i forår 2022 haft et forløb over ca. 10 gange med en støttepædagog fra det kommunale støtteteam. Hun har - igennem legetimer med en lille gruppe børn - undervist os i barnets neuroaffektive udvikling samt deficitter i samme. Vi har lært, hvordan vi igennem voksenstyrede lege kan træne understimulerede områder med børnene. Barnets neuroaffektive udvikling er ligeledes afgørende for dets sociale kompetencer. Vi er ved at integrere den voksenstyrede leg i vores pædagogiske praksis

Kommunikation og sprog

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Børnehaven

Stimulering af sproget ud fra barnets interesser

Der er mange stunder i hverdagen, hvor der er anledning til samtale på barnets præmisser. Det kan være fælles oplevelser, barnets undren over ting og handlinger, italesættelse af følelser eller gøremål, oplevelser i naturen og med andre mennesker. I børnehaven har vi mindre spisegrupper på 6 børn, hvor vi øver os i at samtale. Her handler det om at lære at lytte til andre og selv at byde ind i samtalen på en relevant måde. Der er også ofte tid og plads til samtaler med et barn alene i løbet af dagen.

Stimulering af sproget via daglige gøremål

Børnene efterligner de voksne i deres daglige gøremål. Her kan de voksne støtte barnet ved at sætte ord på handlinger og praktiske gøremål. Vi har mange daglige gøremål, så som at skrælle grøntsager til frokosten, at folde vasketøj, feje gulvet og rydde op. Alt legetøj har sin egen plads og alle stuer har navne: malestuen, eventyrstuen, sangstuen. Vi sætter ord på handlinger for at give et bredt udvalg af begreber på en naturlig måde.

I både børnehaven og vuggestuen indledes overgangene som regel med en sang: vaske-hænder-sang, rydde-op-sang, garderoibesang, gå-i-haven-sang, spise-sang osv.

Kreativ stimulering af sproget

Vi skaber fællesskab med børnene omkring sange og dans, rim og remser, eventyr og fortællinger. Det giver glæde og nærer barnets fantasi, samt udvider barnets kompetencer både socialt, fysisk og sprogligt. I Nordstjernen synger vi hver dag. Et sanglegsforsløb indeholder både sange, rim og remser, samt fingerlege og større fagter. Vi bruger et bredt udvalg af sange og sanglege: gamle og nye. Vi fortæller både remseeventyr, så som "Lille Kyllerylle" eller folkeeventyr fra Brødrene Grimm eller Asbjørnsen og Moe. De voksne lærer eventyrene udenad; på den måde er der fokus på det talte sprog. Eventyret vises som bordspil med dukker over 3 uger. Efterhånden inddrages børnene i eventyret, hvor de først er med til at føre dukkerne og ofte til sidst selv spiller eventyret med fordelte roller. I deres leg efterligner børnene gerne selv eventyret med dukker samt selv opdigter egne eventyr.

Vuggestuen

I vuggestuen er børnene i proces med at tilegne sig sproget. De voksne understøtter dette med at sætte ord på deres handlinger, f. eks " jeg skærer æbler" eller "Nu løfter jeg op i dine ben for at give dig ble på". Vi gentager også det børnene siger for at styrke følelsen af forståelse. Eksempel:

Barn: "ha' kovi"

Voksen: "Vil du gerne have skovlen?"

Det er vigtigt, at vi bruger et rent og tydeligt sprog i vuggestuen. For bedst muligt at kunne værne om nærværet, har vi fokus på at tale med og ikke om børnene.

Flersprogede børn

Da vi har en del flersprogede børn, har vi haft god gavn af vores sparring med støttepædagogen fra det kommunale støtteteam samt vores tilknyttede tale-høre-pædagog. Vi inddrager gerne små fingerlege eller tæller på de flersprogede børns sprog for at skabe bro samt bruger diverse værktøjer for at hjælpe disse børn i kommunikationen og det sociale samspil med de andre børn.

Krop, sanser og bevægelse

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Både børnehaven og vuggestuen er udenfor i haverne eller på tur en gang om dagen.

I haverne er der god plads til fysisk udfoldelse: der er gynger, rutsjebaner, en høj, sandkasse, og forskellige balanceredskaber. Udover det, har vi materialer som brædder, bjælker, rafter og plader til rådighed, som vi gerne bruger til at bygge huler og ting, som børnene kan klatre, rutsje og vippe på. På deres skovtur til Dyrehaven er der mangfoldige muligheder for at klatre og eksperimentere med elementerne. Vi går også gerne op til 2 km på turen.

Generelt har vi fokus på børnenes selvhjulpenhed - både i garderoben, men også, når børnene klatrer eller på anden måde udfolder sig fysisk, giver vi verbal guidning, men prøver så vidt som muligt at hjælpe børnene til at hjælpe dem selv.

Hvis man f.eks. gerne vil op på tårnet i haven, skal man kunne selv. De voksne løfter ikke børnene op, men viser gerne, hvordan man kan trille en trækævla hen til tårnet for selv at komme op.

Inden døre i børnehaven bruger vi gerne både borde, skamler og andre møbler til at bygge. Vi har også en del madrasser og puder, som børnene gerne bruger til at hoppe og boltre sig i.

Særligt legetiltag i børnehaven

Vi har i forår 2022 haft et forløb over ca. 10 gange med en støttepædagog fra det kommunale støttetteam. Hun har - igennem legetimer med en lille gruppe børn - undervist os i barnets motoriske- og sansemæssige udvikling samt udfordringer i samme. Vi har lært, hvordan vi igennem voksenstyrede lege kan træne disse områder med børnene.

Barnets neuroaffektive udvikling er ligeledes afgørende for dets sociale kompetencer.

Vi er ved at integrere den voksenstyrede leg i vores pædagogiske praksis

I vuggestuen er der ligeledes madrasser samt et lille indendørs klatrestativ.

Børnene får oliemassage, når de bliver puslet.

Natur, udeliv og science

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets for-bundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om

Oplevelser i naturen udvikler børn følelsesmæssigt, mentalt og fysisk. I Nordstjernen giver vi børnene mulighed for at opleve glæden ved at være i naturen i de forskellige årstider. Børnene får mulighed for at få kontakt med de fire elementer: jord, vand, luft og ild. Vi graver i jorden, vi leger med vand og vi mærker blæsten i vores hjemmelavede vindmøller og drager. En gang om ugen tænder vi bål i haven og laver også mad over bålet.

Når vi tager med skovtroldene i skoven en gang om uge oplever børnene årets gang. Vi ser anemoner om foråret, alt fra de lysegrønne blade til sensommerens mørkegrønne farver, og alle de modne frugter og svampe om efteråret. Vi finder ramsløg og nødder, og tørrer svampe eller brændenælder. Vi færdes i naturen med respekt og kærlighed. Når vi ser dyr, er vi stille for ikke at skræmme dem. Vi leger i skoven, går på opdagelse og bliver forundret over det, vi ser.

I haven har vi etableret plantekasser, hvor vi dyrker salat, tomater, græskar m.m., så at børnene får mulighed for at følge med i hele processen fra jord til bord. Vi tager også på bondegårdstur hvert år for at høste korn med bondemanden. Efterfølgende binder vi neg, tærsker og maler vores korn og bager et stort brød til vores høstfest.

Oplevelsen af årets gang og naturen bliver forstærket når vi holder sangleg, hvor vi synger sange, der passer til årstiden. Vi får også en begyndende matematisk forståelse når vi mærker og sammenligner hvor store, små, tunge, lette ting er, for eksempel sten og pinde. Vi tæller, hvor mange kastanjer vi har samlet eller hasselnødder vi har høstet.

Kultur, æstetik og fællesskab

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

I Nordstjernen holder vi 9 større fester om året, som har rod i vores kristne kulturarv som jul og påske eller står i tæt forbindelse til årstidens kvalitet som f.eks. majfesten eller lanternefesten.

Ved 4 af festerne deltager også forældrene.

Ved disse årstidsfester forbinder vi os med årets gang og kvaliteten, som kan opleves i den pågældende årstid. Årstidens og festens kvalitet og åndelige baggrund oversættes til eventyr, sange og festlige gøremål, som børnene kan opleve og relatere til. For eksempel bliver Pinsens lethed og liv i naturen og pinsebudskabet til fugle af silkepapir, som vi laver sammen med børnene og som børnene flyver med til selve pinsefesten. I december måned spiller børnene selv et krybbespil med fordelte roller, som opføres for forældrene til julefesten. Til lanternefesten laver vi lanterner, som vi til festen lyser mørket op med udenfor.

Når vi holder en fest, er der noget for alle sanser: vi spiser noget specielt, vi synger og danser, og vi laver noget fysisk med børnene. For eksempel kunne det være at klippe julepynt, male pinsefugle, filte påskekyllinger eller lignende. Vi arbejder med mange forskellige materialer og er gerne eksperimenterende i vores kreative forberedelser.

Kongeklubben - årets skolebørn i børnehaven - tager om foråret på forskellige ture med kulturelt indhold: til museer, i teatret, på sejlads i København / til Trekkroner samt på bytur.

Evaluering

Vi har en veletableret praksis i at evaluere vores

- pædagogiske praksis
- årstidsfester
- pædagogiske handlingsplaner
- forældremøder / forældresamtaler
- arbejdsfordeling i hhv. vuggestuen og børnehaven

Dette gør vi ved vores pædagogiske møder: som vi holder

- 1 x om ugen i børnehaven (1,5 time).
- 2 x om ugen i vuggestuen (0,5 time) - 1 x måneden i vuggestuen (1,5 time)
- 1 x måneden: fællesmøde for børnehaven og vuggestuen (1,5 time)

Derudover arbejder vi med de mere overordnede pædagogiske emner ved vores pædagogiske dage i august og marts.

Hvert år deltager alle medarbejdere - pædagoger som medhjælpere - i det pædagogiske weekend-stævne, som Sammenslutningen for de danske Rudolf Steiner dagtilbud organiserer. Her deltager vi i pædagogiske workshops og foredrag.

Revideret februar 2024